

125 274
18. 10. 58357.00(4)/1326.
V.Z.

Samenvatting van belangrijkste punten van Ministersbesprekingen over de Vrijhandelszone in Parijs op 22 en 23 oktober 1958.

In Comité Maudling werd uitsluitend over instituten en originekwesties gesproken.

I. Instituten

Engelse standpunt, dat later op papier is vastgelegd is dat in Vrijhandelszone door Raad over bepaalde onderwerpen met gequalificeerde meerderheid besloten moet worden. Hierdoor zouden, aldus Maudling, de Zes niet overstemd kunnen worden. Bij precisering op schrift bleek het Engelse standpunt in te houden dat een ontsnappingsclausule niet unilateraal mag worden ingeroepen, tenzij in dringende gevallen, bv. op grond van betalingsbalansmoeilijkheden of dumping. Elke ontsnappingsclausule moet, hetzij vooraf hetzij achteraf met 2/3 meerderheid worden goedgekeurd. Hierdoor zouden in feite dus de Zes niet zonder steun van anderen een ontsnappingsclausule in de Vrijhandelszone kunnen inroepen. Het Engelse voorstel wijkt voorts op de volgende punten af van dat van de Zes:

- a) de overgang der etappes moet in de Vrijhandelszone synchroon met die in de EEG geschieden en mag dus niet afhankelijk zijn van de unanieme goedkeuring van de Vrijhandelszoneraad.
- b) de Engelsen wensen een klachtenprocedure met gequalificeerde meerderheidsbeslissingen.
- c) de Engelsen wensen een Europees parlement voor de Vrijhandelszone.

De Scandinaviërs, Oostenrijk en Zwitserland volgden Engeland in de eis van meerderheidsbeslissingen, zij het dat de Zweden en Zwitsers hierover behoedzamer waren. Portugal en Griekenland namen minder geprononceerde standpunten in.

In de vergadering van de Zes heeft Müller Armack daarop de vraag gesteld of de Zes bij wijze van concessie zouden kunnen instemmen met een procedure volgens welke ontsnappingsclausules met 2/3 meerderheid achteraf kunnen worden afgekeurd. (zodat de Zes dus in feite niet kunnen worden overstemd). België en Nederland steunden deze suggestie, Italië wilde haar in overweging nemen, doch wenste eerst zeker te zijn dat de Zes op deze wijze inderdaad niet overstemd zouden kunnen worden. Frankrijk wees de gedachte van een concessie aan de Engelsen zeker op dit ogenblik, af. Dinsdag a.s. komen de instituten opnieuw in het Comité Maudling aan de orde.

2. Origineregels.

Maudling sprak zijn teleurstelling uit over rapport Steering Board, omdat de experts en de Board geen vorderingen van betekenis hadden gemaakt. Hij stelde voor, dat onder zijn persoonlijke leiding van nu af in Parijs een groep van Ministers of Plaatsvervangers met ministeriele bevoegdheden continu zouden bijeenkomen om - à la methode van Spaak - tot compromissen te komen. Daarbij zou in het bijzonder over de origineregels - volgens Maudling de harde kern van de problemen - moeten worden beslist, doch ook over alle andere vraagstukken met betrekking tot de Vrijhandelszone.

Maudling's oogmerk was over de principes van de Vrijhandelszone vóór 31 december tot overeenstemming te komen, zodat de afbraak der handelsbelemmeringen van 1 januari 1959 af synchroon kan geschieden in EEG en Vrijhandelszone, zoals immers in het oorspronkelijke mandaat aan het Comité Maudling was voorgesteld en in het gemeenschappelijk document van de Zes was bevestigd.

De Scandinavische landen, Oostenrijk en Zwitserland steunden Maudling's voorstel. De heren Schaffner en Lange lieten zich daarbij over de tot nog toe gemaakte vorderingen nog iets verbitterder uit dan Maudling zelf.

Wormser hield hierop een uitvoerig betoog, waarin hij namens Frankrijk het volgende stelde.

1. Er was waarschijnlijk "un petit problème de chronologie" in verband met de consultaties van de Zes over de sectorproblemen, waardoor het niet zeker was of Maudling op stel en sprong al met de vergadering onder zijn leiding zou kunnen aanvangen.
2. Frankrijk wilde graag de mening weten van zijn partners met betrekking tot de vraag of de landen volledig autonoom zouden kunnen zijn in hun tariefpolitiek tegenover derde landen.

Frankrijk was altijd van de veronderstelling uitgegaan dat de landen hun integrale vrijheid op tariefgebied niet konden bewaren. Aan de vrijheid op tariefgebied waren immers twee vraagstukken verbonden:

- a. het ernstige doch overigens niet onoplosbare probleem, dat door eenzijdige tariefverlaging aan de buitengrens andere origineregels aan de binnengrens zouden moeten worden getroffen, hetgeen op zichzelf schadelijke onzekerheden zou scheppen voor het bedrijfsleven.
  - b. Frankrijk was altijd van de veronderstelling uitgegaan, dat door de Vrijhandelszone een preferentieel gebied moet worden geschapen, waarbij landen elkaar wederzijds preferenties verlenen, welke een permanente karakter moeten hebben. Door eenzijdige tariefverlaging van één van de landen van de Zone, zouden (ten koste van de export van andere landen van de Zone) goederen van derde landen op deze markt kunnen komen, hetgeen Wormser een zeer ernstige consequentie achtte.
3. Zijdellings deed Wormser nog een aanval op Sir David Eccles, die in het GATT een dergelijk vijandig standpunt tegenover de EEG had ingenomen; dat Frankrijk wel moest gaan twijfelen, of Engeland inderdaad een associatie aan die zelfde EEG wenselijk achtte.

(De punten 2b en 3 liet Wormser door de vage opmerking voorafgaan dat hij hierbij sprak als een van de ondertekenaars van het EEG-verdrag).

Maudling antwoordde mede naar aanleiding van een interventie van Rey, dat hij als voorzitter zich aan een zodanig tijdschema zou moeten houden, dat voor eind december de belangrijkste problemen tot een oplossing zouden zijn gebracht.

Naar aanleiding van de interventie van Wormser merkte hij op, dat er in de code de bonne conduite een procedure moet worden opgenomen, waardoor eventuele schadelijke effecten van ta-

riefverlaging kunnen worden opgevangen. Hij concentreerde de aanval op Wormser's stelling, dat de Vrijhandelszone een preferentieel gebied zou moeten worden.

Engeland had zich altijd voorgesteld, dat de Vrijhandelszone een overeenkomst zou zijn, waarin de landen elkaar vrije toegang zouden geven op basis van reciprociteit, doch niet op basis van het wederzijds verlenen van preferenties, aangezien de Zone een "outward looking area" moest zijn.

Maudling kon wel accoord gaan te spreken over een coördinatie van de handelspolitiek, op basis van de betreffende paragraaf van het dokument van de Zes, doch kon niet accoord gaan met het principiële uitgangspunt van de Franse delegatie.

3. Vergadering van de Zes.

Tijdens de vergadering van de Zes op 24 oktober werd nog gesproken over het landbouwdocument van de Commissie. Dit werd na een aantal wijzigingen als basis geaccepteerd voor de verdere besprekingen met de Elf. De veranderingen, die zullen worden aangebracht, betreffen het door Nederland naar voren gebrachte punt, dat er een evenwicht moet zijn in de afbraak der handelsbelemmeringen en niet een evenwicht in de wederzijdse voordelen en voorts het door Italië te berde gebrachte punt, dat de passage over de harmonisatie van de subsidies precieser moet worden geformuleerd, zodat duidelijk wordt dat noch een harmonisatie op het hoogste peil bedoeld wordt, noch een harmonisatie van alle subsidies.

Met betrekking tot de verdere procedure werden de volgende afspraken gemaakt:

27 oktober om 18 uur vergadering van de Zes over de agendapunten van het Comité Maudling.

28 oktober 9 uur a.m. vergadering van de Zes over de fundamentele punten, zoals instituten en originekwesties.

27 oktober om 18 uur vergadering onder leiding van Mansholt van ambtenaren over Scandinavisch landbouwvoorstel.

28 oktober 17.30 uur of 18 uur Ministersvergadering van de Zes met Engeland en Denemarken over de landbouw.

Alvorens tot deze afspraken werd gekomen, werd nog lang heen en weer gepraat over het voorstel van België om het weekend en Maandag meer intensief te besteden.

Wormser ondersteunde deze gedachte, Rey merkte echter op, dat iedereen te allen tijde bereid was te vergaderen, mits Couve de Murville maar aanwezig zou zijn. Müller Armack hield intensief overleg tussen de Zes enigermate af met de argumenten, dat er interne delegatievergaderingen nodig zouden zijn en dat er bovendien wel bilateraal contact zou bestaan.